

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Magistro Nicolao Misnensi & Burcardo Wrcinensi Canonicis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20020

dinem videlicet pontificalis officij, frater-
nitati tuae apostolicae sedis liberalitate lar-
gimur; quo intra Ecclesiam tuam ad Mis-
tarum solemnia celebranda uti memineris
eis diebus quibus prædecessores tuos uos
fuisse cognoscis, videlicet in nativitate
Dominii, festivitate protomartyris Stephan-
i, Circumcisione Domini, Epiphania,
Hypapanti, Dominica de *Gaudete*, Do-
minica *Latate Ierusalem*, Dominica in ra-
mis palmarum, Cœna Domini, Sabba-
tho sancto, Pascha, secunda feria post
Pascha, Ascensione, Pentecoste, tribus
festivitatibus beatae Deigenitricis & virgi-
nis Mariae, natalitio beati Iohannis Bap-
tiste, commemoratione omnium sancto-
rum, solemnitatibus omnium Apostolorum,
dedicationibus Ecclesiarum, consecra-
tionibus Episcoporum, ordinationibus
Clericorum, Ecclesia tuae principalibus
festivitatibus, & anniversario tuae conse-
crationis die. Convenit ergo te diligenter
providere quomodo sit hujusmodi indu-
menti honor modesta actuum vivacitate
servandus, & ut ei morum tuorum orna-
menta convenient, & tu esse valeas utro-
bique Deo auctore conspicuus, & quem
pastoralis curæ constringit officium, dile-
ctionem proberis fratribus exhibere, ut ipsi
etiam adverfarij propter mandatum domi-
nicum tuo circa te copulentur affectu. Pa-
cem sequaris cum omnibus, piis vaces ope-
ribus, virtutibus polleas, fulgeat in pecto-
re tuo rationale judicij cum superhumera-
lis actione conjunctum. Ita procedas in
conspicuū Dei & in oculis hominum quati-
nus gregi tibi commissio virtutis præstes
exemplum, ut & ipsi videntes opera tua
bona glorificant patrem nostrum qui est in
celis. Sit in lingua tua ædificationis sermo,
sit zeli fervor in animo. Et præter haec,
cuncta quæ officio tuo convenient cum ea
temperantia agas ut quæ pallei dignitas
expedit videaris ferventer amplecti, & glo-
riam sempiternam acquirere tibi possis in
celis. Adicimus quoque ut cùm te vel ali-
quem suffraganeorum tuorum mori con-
tigerit, baculus pastoralis & anulus in Ec-
clesia remaneant propria sub fideli custo-
dia constituti ad successoris usum, cùm
Deo favente consecrationem acceperit,
conservandi. Cimiteria quoque Ecclesiarum ac ecclesiastica beneficia nullus here-
ditario jure possideat. Quod si quis hoc
facere contenderit, censura canonica com-
pescatur. Obeunte vero te nunc ejusdem
loci Archiepiscopo vel tuorum quolibet
successorum, nullus ad eandem Ecclesiam

in Archiepiscopum eligatur nisi quem su-
fraganei Episcopi & Canonicus ejusdem Ec-
clesia vel major pars consilij sanioris, sicut
est haecenus observatum, secundum Deum
providerint eligendum. Decernimus er-
go ut nulli omnino hominum liceat prefa-
tam Ecclesiam temere perturbare, aut
eius possessiones auferre, vel ablatas reti-
nere, minuere, seu quibuslibet vexatio-
nibus fatigare, sed omnia integra conser-
ventur tuis ac tuorum successorum usibus
omnimodis profutura. Salva sedis aposto-
licæ auctoritate. Si qua igitur in futurum
ecclesiastica seculariæ persona &c. usque
distinctæ ultioni subjaceat. Cunctis autem
eidem loco &c. usque inveniant. Amen,
Amen, Amen. Datum Laterani per manum
Iohannis sanctæ Mariae in Cosmidin
Diaconi Cardinalis S. R. E. Cancellarij
viii. Idus Aprilis, Indictione xiii. incarnationis dominice anno millesimo ducen-
tesimo decimo, pontificatus vero Domini
Innocentij Papæ III. anno tertiodecimo.

M A G I S T R O N I C O L A O
Misnenſi & Burcardo W reinerſi Canonici,

CVm dilecti filij Otto Subdiaconus
noſter & Gualterius, qui ſegerit pro
Magdeburgensi Præpofito, coram nobis
de ſententia litigant quam ſuper prepo-
ſitura Magdeburgensi venerabilis frater
noſter Maguntinus Archiepifcopus & con-
delegati ſui pro ipſo Subdiacono promul-
garant, petente illam altero infirmari, re-
liquo vero ipſam multipliciter defendantē,
nos tandem volentes de principali negotio
& contingentiis illud fieri certiores, cùm
ex litteris apostolicis, in quibus videbatur
processus negotij exaratus, perpendi non
poſſet an ſuper eo lis fuerit contestata, nec
coram Archiepifcopo & condelegatis ſuis
fuerit confeſtatio litis facta, ſed a jam di-
cto Gualterio ad declinandum eorum judi-
cium appellatum, decreuimus ut eadem
ſententia nonobſtantē preſatus Otto fa-
cultatem haberet proponendi de novo
contra electionem & personam Gualterij
ſi qua velle, & ipſe ſe ad ſingula defendi.
Propofuit igitur dictus Otto quod
electione ſua, qua facta fuerat pluribus
Canonicis preſentibus & nequaquam con-
tradicentibus, non caſtata, cui tamen idem
non pro ipſa promovenda, ſed pro alia in-
firmando tantum iſiſit, elec̄io memorati
Gualterij, dum excommunicationis vin-
culo teneretur, preſumpta fuit, non ſo-
lum poſt diuersas appellations ab ipſo rationabiliter interpoſitas & iter arreptum

ab eo pariter & Lodulpho ac Lodoico atque Crafcone concanonicis suis ad sedem apostolicam accedendi, verum etiam legitimis eorumdem concanonicorum suorum appellationibus vilipensis, ultra semestre quoque tempus, & circa terminum a venerabili fratre nostro Magdeburgensi Archiepiscopo assignatum, infra quem idem Otto & socij sui poterant ad Ecclesiam profacienda electione redire. Super quibus testes suos recipi postulavit. Ad hanc dilectus filius Custos Magdeburgensis contra eandem electionem obicit quod post appellationem ab eo legitimè interpositam fuerat attentata, & super hoc quosdam testes coram dilecto filio nostro Pelagio sanctæ Luciae ad septa solis Diacono Cardinale eis a nobis auditore concelebro produxit, & adhuc alios intendit producere coram nobis. Praefatus vero Gualterius ex adverso respondebat, & negans quae proposita fuerant contra eum, quædam super facto electionis sua, quædam etiam contra excommunicationis exceptionem sibi objectam proposuit replicando, & ea se obtulit opportuno tempore probatarum, pectens interim quosdam testes, quos praefentes habebat, recipi super illis, videlicet quod sapientius Otto appellationi quam fecerat, super eo quod non respondebat litteris nostris pro ipso directis, renuntiavit expressè, quod Archiepiscopus, cum oporteret ipsum Legatis nostris occurtere, appellavit, ne Capitulum ante redditum suum ad electionem procederet, cui de more interesse debebat, quod major & senior pars Capituli consensit inducis quas idem Archiepiscopus postulavit, ut scilicet electio usque ad ejus redditum differret, & Conradus & Crafcus socij eiusdem Ottontis ipsis inducitis consenserunt, & quod demum a majori & seniori parte Capituli in Praepositum sit electus, adiciens quod memoratus Otto admittendum non esset ad exceptionem quam de ipsis ex communicatione proponit, tum quia simoniā in suā nominationis factō ipsum commissis dicēbat, tum etiam propter alias causas quas asserebat consistere circa factū, cū illum communicasse sibi tam ante causam astrueret quam in causa. Sed ad hanc idem Otto respondit quod licet omnino nullam commiserit simoniā, quin potius ipse Gualterius simoniā commiserit pravitatem, per replicationem tamen præmissam de jure non posset excommunicationis probatio impediiri, cū exceptionem hujusmodi ta-

lis replicatio non contingat. Et si etiam verum esset quod tam ante causam quād in causa præfato communicasset Gualterio, ipse tamen non debuisset eum in manifesto vitare, tum quia denuntiatus non fuerat, & tam a Prælatis quād alii communibatur eidem, tum quia etiā crederet eum in canonem latæ sententie incidisse, sicut ei fuerat intimatum, non tamen hoc videbat per seipsum, sed confidebat per alios id posse probare. Quia igitur replicationes hujusmodi non solum invalidæ sunt sed & frivola reputanda, nos eis nequaquam obstantibus, quosdam testes super aliquibus præmissorum recipi fecimus utrinque productos, & depositiones eorum sub ejusdem Cardinalis sigillo apud sedem apostolicam reservari, discretioni vestra per apostolica scripta mandantes quatinus recipiatis alios testes, tam super his super quibus jam sunt testes produciti, quād etiam super alios in narrationibus partium comprehensis, & eos insuper quos ad replicationem testium partis adverba utrilibet pars duxerit producendos, & depositiones eorum examinatis prudenter, ac fideliciter conscribatis, easque sub sigillis vestris inclusas ad sedem apostolicam destinatis, praesigentes partibus terminum competentem quo se nostro conspectui repræsentent justam auctore Deo sententiam recepturæ. Testes autem qui fuerint nominati, si se gratia, odio, vel timore subtraxerint, per censuram ecclesiasticam appellatione cessante cogatis veritati testimonium perhibere. Quod si quicquam humanitus alterutri vestrum contingere, ut his fideliciter exequendas, sicut juramento præstito uterque tenetur, usque ad Kalend. Octobris proximò futuras intercessiones non posset, ex tunc dilectus filius Florentius Abbas de Sichem omni contradictione ac appellatione cessantibus præmissa cum reliquo auctoritate præsentium exequatur. Nullis litteris obstantibus præter assensum partium à sede apostolica imperatis. Datum Laterani v. Idus April. pontificatus nostri anno tertiodecimo.

*NOBILI MVLIERI A. SORORI
nobilis viri Marchionis Misnensis.*

DVdum ad aures nostras ex parte tua questione perlata quod cū carifimus in Christo filius noster Rex Boemie illustris te duxisset legitimè in uxorem, ac * decem & octo annis & amplius velut coniugem legitimam pertraetasset, filiis & filiabus ex te suscepis, ac venerabilis frater no-

*Epiſt. 50.
De cauſa di-
vortij cum
Rege Boemie.
Vitas ſupra lib.
11. epift. 184.
*la quarta coll.
xix.*

H h h iij